

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2021/1-000172

Pályázat címe: Bakancslistás kirándulás Erdélyben
Határtalanul Program – Románia, 2022.06.09. - 2022.08.31.

Beszámoló

2021 decemberében kaptuk a hírt, hogy iskolánk sikeres pályázatot nyújtott be a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. „Határtalanul!” elnevezésű programjára.

A 2022. július 5-9-ig megvalósult „Határtalanul!” programban szervező tanárként vettem részt. Feladatom volt a pályázat előkészítése, megírása, kapcsolattartás a kollégákkal, a Tankerülettel, valamint a pályázat megvalósításában részt vevő partnerekkel. Továbbá a programelemek megszervezése, megvalósítása is a teendőim közé tartozott.

Célunk az volt, hogy az út során megismerkedjünk Erdély természeti adottságaival, kulturális kincseivel és örökségével, valamint bepillantást nyerjünk a külföldi magyarok - köztük a fiatalok - életébe is.

A tanulmányi kirándulás előkészítő szakaszában felkészültünk az utazásra: a gyerekeket megismertettük a részletes programmal, az egyes állomások történelmi, néprajzi, természetföldrajzi vonatkozásaival. Később a diákok páros munkában részletes információkat gyűjtöttek az általuk választott helyekről, s ezeket az ismereteket kiselőadások formájában, képekkel illusztrálva közvetítették a társaiknak.

Az előkészítő órákon szó esett azokról a viselkedési normákról is, amelyek a többnapos kirándulás alatt elvárhatóak voltak, és fesztelenné tették az együttlétet. A buszos utazás etikai kódexét szintén tanulmányoztuk. Májusban a kirándulásról szülői értekezletet tartott a hetedikesek osztályfőnöke; a szülők ezen a fórumon tájékozódtak, s kapták meg felmerülő kérdéseikre a választ.

1. nap:

Nemesvámosról július 5-én, hajnali 4 órakor indultunk útnak. 20 diák, három pedagógus és két buszsofőr vágott bele a bakancslistás kirándulás programjába.

Rövidebb magyarországi pihenők után Ártándnál léptük át a határt. Első megállónk az Erdély kapujaként is emlegetett **Király-hágon** volt. Az innen nyíló panorámát megtekintve lenyűgöző látványban volt részünk.

A Király-hágo után a **tordai sóbánya** felé vettük utunkat. Idegenvezetőnk mesélt a sótermelés történetéről, megmutatta, hogy a bányalovak segítségével hogyan, milyen eszközökkel hozták felszínre a kibányászott sót. Hallottunk arról, hogy ez az idegenforgalmi látványosság miként alakult át gyógyközponttá is, hogyan szolgálja terápiás lehetőségként – elsősorban – az asztmás betegségeket. Az ismertetés után gyalog jártuk be a bányát; mindannyiunkat lenyűgözött a természet itt (is) megnyilvánuló alkotóereje.

Vacsorára érkezünk meg a - korábbi években már szívünkbe zárt - **nyikómalomfalvi** Ersza Panzióba. A régi szívéllyességgel, bőséggel, vendégszeretettel fogadtak bennünket. Ötnapos erdélyi tartózkodásunk alatt ez a panzió szolgált otthonunkként.

2. nap:

Bőséges reggeli után kerestük fel utunk következő állomását, **Székelyudvarhelyt**.

A Vasszékelynél találkoztunk idegenvezetőnkkel, aki a Városháza Szent István termébe vezetett bennünket. Mesélt a város történelméről, de mondanivalójának fókuszába Székelyudvarhely nevelésének-oktatásának történelme került. A hallottak alapján a gyerekek párhuzamba állították a mai iskolások életét, oktatási körülményeit a letűnt idők iskolai életével.

Rövid séta után a városi parkban folytattuk az ismerkedést a településsel. Sok érdekesség hangzott el azzal kapcsolatban is, hogy a dualizmus korában a polgári igények milyen kulturális és szórakozási lehetőségét teremtették meg a város közösségi életének. Végezetül az Emlékezet parkjában néhány mondattal megidéztük azok életét, akikről a szoborpark alkotásai készültek. Koszorúztunk is.

Csíkсомlyóra való érkezésünkkor a **kegytemplomban** éppen misét celebráltak. Mi is részt vettünk a szertartáson, majd annak végeztével testközelből is megnéztük a csodatévő Mária-szobrot, melynek történetét a buszút alatt ismét felelevenítettük. A diákok nemcsak a templomban való viselkedésből vizsgáztak ötösre, hanem becsületből is. A templom melletti mosdók használati díja 1 lej volt, s bár nem ellenőrizte senki, hogy valóban bekerülnek-e a perselybe, mindenki számára egyértelmű volt, hogy a kiírásnak eleget kell tennie.

Csíkсомlyói látogatásunkat egy rövid sétával zártuk, aztán indultunk **Sepsibükkszádra**, hogy ott meglátogassunk egy **magyar anyanyelvű iskolát**. A hetedikesek focimérkőzést játszottak az iskola csapatával / jól ki is kaptunk/, majd egy tea és zsíroskenyér mellett beszélgettünk a helyiekkel, megnéztük, hogy az itteni gyerekek milyen fizikai körülmények között végzik tanulmányi munkájukat; belelapoztunk néhány tankönyvükbe is.

A **Szent Anna –tónál** folytatódott a napi program. Eredetmondáját, keletkezését, a tó állapotának megőrzését szolgáló viselkedési szabályokat a látogatást megelőzően újra megbeszéltük. Egy félórás séta után jutottunk le a partra. Eddigi legfinomabb kürtős kalácsunkat eszegetve szívtuk magunkba a krátertő látványát.

Azt az erdélyiek zöme tudja, hogy a medve nem játék. Az idelátogató turisták azonban nem veszik komolyan a mackók etetését tiltó táblákat. Az emberi értetlenség szomorú következményeit saját szemünkkel láttuk: kétszer is „belebotlottunk” az autót szélén táplálékot kéregető bocsokba.

Élményekkel, új tudással gazdagodva tértünk meg Nyikómalomfalvára.

3. nap:

Hasonlóan az előző naphoz, bőséges program várt ránk.

A kora délelőtti órákban a busz a **Gyilkos-tó** mellett tett ki bennünket. A jól működő gyakorlatunknak megfelelően zanzásítva felelevenítettük a tóval kapcsolatos tudnivalókat, aztán sétára indultunk.

A meredek sziklafalakkal határolt, **békás-szorosbeli** túra során a látvány mellett a fegyelemé volt a főszerep, hiszen a szurdokban éppen csak elfér egymás mellett a patak és az úttest. Bal felől a vízre, jobbról az autókra, kamionokra, buszokra kellett figyelniük. Bár mindannyiunkat elvarázsolt a vadregényes szoros, volt köztünk olyan, akiben szorongást keltett a többszáz méteres sziklafalak látványa. Kár, hogy a bazársort beengedték a Nagyhagymás Nemzeti Park területére.

Korondon elsőként egy sóvágó műhelyt látogattunk meg. Tulajdonosa révén betekintést kaptunk abba a folyamatba, hogy a Sóvidék bányáiból kitermelt sót hogyan dolgozzák fel gyógyászati, ételmezési célokra, hogyan készülnek el a sólámpák.

A településen sétálva ismerkedtünk a környék népművészetével: hímzésekkel, szöttesekkel, szőnyegekkel, a híres korondi fazekastermékekkel, fafaragásokkal.

A nap utolsó programjaként **Tamási Áron nyughelyét** kerestük fel **Farkaslakán**.

A síremlék mellett rövid ismertetőt tartott magyar szakos kollégánk az író életútjáról, az „Ábel a rengetegben” című regényéről, majd- a többi mellé- elhelyeztük a magunk koszorúját is.

4. nap:

Reggel 8 órakor már útra készen várakoztunk a buszon. A **Madarasi-Hargitára**, a Hargita hegylánc legmagasabb csúcsának meghódítására indultunk. Székelyudvarhelyen csatlakozott hozzánk az idegenvezetőnk.

Út közben még néhány információt kaptunk Székelyudvarhely mai életéről, aztán megérkeztünk Ivóba, ahol átszálltunk arra a traktorra, amely a Madarasi menedékházig vitt fel bennünket. Egy erősebb sétát követően értünk fel a csúcsra. Séta közben ismerkedtünk a növény- és állatvilággal, a környező hegyekkel. A tetőn nemrégiben felállítottak egy panorámatáblát, melynek segítségével be tudtuk azonosítani a szemünk elé táruló hegyvonulatokat, s azok nevezetes csúcsait.

Sok mindent megtudtunk azokról a dolgokról is, amelyek a „hivatásos környezetvédőknek” bosszúságot okoznak. Nem is gondoltuk például, hogy mennyi gondot jelent a csúcsra felvitt koszorúk, nemzeti színű szalagok darabjainak időszakonkénti összegyűjtése. A szakemberek nem a székely és magyar közösségek zarándokhelye iránti tisztelet jelképeként tekintenek ezekre a tárgyakra, hanem szemétként kezelik. Nem nézik jó szemmel a kopjafák, kereszték elszaporodását sem. A hely jellegéből adódóan inkább a csúcs természetes környezetbe való visszaintegrálását tartják jónak.

A csúcsról leérve felkerestük még a **Szökő-vízesést** is. Gyönyörű, tőzegmohás, lápos tájon haladtunk végig. A csodás képződményeket, mesebeli tájakat, és elképesztő látványosságokat szerető természetjárók minden igényét kielégíti, ahogyan a patak egyszer csak vízesésként zuhan az alatta elterülő hatalmas sziklákra. Le voltunk nyugözve mindannyian. A gyerekek kihasználták minden lehetőséget, amelyet a hely kínált: szikláról sziklára ugráltak, megközelítették a vízesést, csúsztak-másztak a meredek partfalon.

A túrák után **Szejkefűrdőn** folytatódott nap. A **székely kapukon** keresztül átsétálva értünk **Orbán Balázs nyughelyéhez**, melyen koszorút helyeztünk el. Az előző este Nyikómalomfalván közelebről is megnéztünk néhány nevezetes székely kaput. Most jó alkalom adódott arra, hogy ezek jellegzetes elemeit Szejkefűrdőn is felfedezzük.

Meglepetés volt a gyerekek számára a **Mini Erdély Park**, amelyben több mint kilencven erdélyi történelmi épület és középkori vár makettjét néztük meg. Utaztunk a mini székely gőzösön is.

Visszatérve a panzióba még egy **táncház** várt ránk. A gyerekek kezdeti húzódozása a néptáncról nem várt fordulatot vett. Örömmel és felszabadultan sajátítottak el néhány székely tánclepet a Boróka együttes vezetésével.

A nap és erdélyi tartózkodásunk zárásaként közösen elkészítettük vendéglátóinktól, apró ajándékot adtunk át köszönetképpen mindazért a sok figyelmességért és jóért, amit az ott létünk alatt számunkra nyújtottak.

5. nap:

A korai ébresztő után összecsomagoltunk, rendbe tettük lakrészeinket, reggeli után pedig Magyarország felé vettük az irányt. A hosszú út miatt már csak a **fehéregyházi Petőfi-emlékmű** megkoszorúzása és egy **segessvári városnéző séta** fért bele a napunkba. Sajnos, idegenvezetőnk nem volt, ennek éreztük a hiányát, de megpróbáltunk a gyerekek előzetes felkészülésére és úti könyvünkre támaszkodni.

Csanádpalotánál léptük át zökkenőmentesen a román-magyar határt. Ekkor köszöntük meg két profi buszsofőrünk munkáját.

Este 7 óra körül érkeztünk meg Nemesvámosra - rengeteg új élménnyel, tudással, tapasztalással - mindenki legnagyobb öröme és megkönnyebbülésére.